

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 98 (109)

Olsztyn, Sobota 27 kwietnia 1946 r.

Rok II

Referendum

Rząd Jedności Narodowej wniósł na plenum Krajowej Rady Narodowej projekt ustawy o powszechnym głosowaniu ludowym (referendum).

Wobec uprzednich wypowiedzi przedstawicieli 6 stronnictw, tworzących Rząd Jedności Narodowej, projekt ustawy przyjęty będzie przez KRN jeśli nie jednogłośnie, to w każdym bądź razie przytłaczającą większością głosów.

Projekt ustawy ma dla Polski znaczenie historyczne. Po raz pierwszy Naród Polski będzie miał możliwość w warunkach szczerze demokratycznych wypowiedzieć się w najważniejszych zagadnieniach, które rozstrzygają o charakterze naszej nowej rzeczywistości ustrojowej i politycznej.

Referendum ludowe będzie też miało ogromne moralne znaczenie dla naszych politycznych stosunków wewnętrznych.

Jasno wyrażone oblicze ideowe i polityczne narodu wytrąci propagandzie reakcyjnej jej najzłośliwszą broń, którą jest szermowanie rzeczywistością i nastrojami społeczeństwa, powoływanie się na rzekome stanowisko społeczeństwa w dziedzinie przede wszystkim ustrojowej.

Referendum ludowe wzmocni równocześnie pozycję Polski na arenie międzynarodowej, udzielając w sprawie naszych granic zachodnich poparcia całego narodu dla stanowiska Rządu Jedności Narodowej.

Będzie to odpowiedź całego narodu polskiego reakcyjnym siłom międzynarodowym, które usiłują kwestionować prawo Polski do odwiecznie polskich ziem na zachodzie i na północy.

Wł. M.

W najważniejszych zagadnieniach sam Narod zabierze głos

Projekt ustawy o głosowaniu ludowym

Warszawa, 27.4 (SAP). Na wczorajszym posiedzeniu KRN premier Osóbka-Morawski zgłosił imieniem Rządu Jedności Narodowej projekt ustawy o głosowaniu ludowym (referendum) i o przeprowadzeniu głosowania ludowego. Ustawa o głosowaniu ludowym brzmi, jak następuje:

Celem umożliwienia narodowi bezpośredniego wypowiedzenia się w sprawie zasad przyszłej konstytucji oraz w sprawie doniosłych przemian społeczno-gospodarczych i politycznych, jakim po zwycięskiej wojnie z najezdźcą hitlerowskim uległy podstawy bytu narodowego, stanowi się co następuje:

Art. 1) Przed zarządzeniem wyborów do Sejmu, zostanie przeprowadzone głosowanie ludowe.

Art. 2) Głosowanie ludowe odpowie na następujące pytania: a) Czy jesteś za zniesieniem Senatu? b) Czy chcesz utrwalenia przyszłej konsty-

tucji, ustroju gospodarczego, wprowadzonego przez reformę rolną i unarodowienia podstawowych gałęzi gospodarki krajowej? c) Czy chcesz utrwalenia zachodnich granic Państwa Polskiego, na Bałtyku i Nisie Łużyckiej?

Art. 3) Głosowanie ludowe odbędzie się na całym obszarze Państwa dnia 30 czerwca 1946 r.

Art. 4) Osobna ustawa określi przepisy o przeprowadzeniu głosowania ludowego.

Art. 5) Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów i wszystkim ministrom.

Art. 6) Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawę podpisali: Prezydent Krajowej Rady Narodowej, Prezes Rady Ministrów, Minister Ziem Odzyskanych, Minister Bezpieczeństwa Publicznego, Minister Administracji Publicznej i Minister Skarbu.

Projekt ustawy o przeprowadzeniu głosowania ludowego, składający się z 44 artykułów, podaje sposób powoływania generalnego komisarza, okręgowych i obwodowych komisji, praw głosujących oraz ustalenia wyników głosowania.

Dzis uroczystości w Palmirach

Warszawa, 27.4 (PAP) W dniu dzisiejszym odbędą się w Palmirach uroczystości ku czci zamordowanych przez Niemców bojowników o wolność Niedziałkowskiego i Rataja.

W uroczystościach wezmą udział przedstawiciele sześciu stronnictw politycznych.

Plebiscyt w sprawie monarchii

London, 27.4 (SAP) Rząd brytyjski zwrócił się do rządów St. Zjednoczonych i ZSRR z propozycją udzielenia zgody na przeprowadzenie we Włoszech plebiscytu w sprawie monarchii.

Plebiscyt odbyłby się równocześnie z wyborami powszechnymi, wyznaczonymi na dzień 2 czerwca br.

Gen. Smuts przybywa do Londynu

Paryż, 27.4 (PAP) W przyszłym tygodniu minister Bevin opuści Paryż na jeden dzień w celu przeprowadzenia konferencji z przybywającym do Londynu prezesem Unii Południowo-Afrykańskiej gen. Smuts'em.

„Prezydent” Słowenii przed sądem

Lubiana, 27.4 (SAP) Rozpoczęło się tu postępowanie sądowe przeciwko generałowi Leonowi Rupnikowi, który podczas niemieckiej okupacji zajmował stanowisko „prezydenta Słowenii” i gen. inspektora słowńskiego wojska.

Rupnik nawet nie usiłował negocjować swych ciężkich zbrodni i dostarczył szeregu dowodów swej zdrady.

Dalsze ograniczenia żywnościowe w Anglii

London, 27.4 (obsł. wł.) Rząd brytyjski rozważa wprowadzenie dalszych ograniczeń w spożyciu chleba. Chodzi mianowicie o zakaz podawania w restauracjach i stołówkach chleba do podstawowych potraw.

WARMIACY I MAZURZY!

Wszelkie informacje i porady udziela Okręgowy Komitet Narodowościowy w Olsztynie, przy ulicy Kościuszki Nr. 43

Sprawa Niemiec na stole obrad ministrów spraw zagranicznych

Paryż, 27.4. (PAP) Na wczorajszym drugim z kolei posiedzeniu ministrów spraw zagranicznych czterech mocarstw rozpatrywana była sprawa włoska, która wciąż jeszcze nasuwa szereg trudności.

Naogół uzgodniono stanowisko mocarstw co do odszkodowań włoskich, losów jej floty i w zasadzie co do granic.

Poważniejsze trudności następczą sprawą byłych kolonii włoskich i kwestia przyszłości Triestu.

Na stół obrad ministrów wpłynęły żądania Belgii, Holandii i Luksemburga, które domagają się rewizji granic z Niemcami.

Sprawę Niemiec wprowadził pod obrady minister Francji Bidault, którego poparł minister Stanów Zjednoczonych Byrnes. Porozumienia nie osiągnięto wobec sprzeciwu min. Bevina, który stanowisko swoje motywował tym, że żądania francuskie dotyczą jedynie brytyjskiej strefy okupacyjnej, co wymaga odpowiedniego przepracowania problemu przez rząd brytyjski.

Wysunięta przez Amerykę sprawa Austrii spotkała się ze sprzeciwem min. Mołotowa, który stanowisko swoje motywował również brakiem przygotowania do jej rozpatrywania.

Proces zbrodniarek ze Stutthofu

Gdańsk, 27.4 (PAP) Odbywa się tu proces przeciwko zbrodniarzom hitlerowskim z obozu w Stutthofie.

Ostatnio zeznawały kobiety, strażniczki obozowe. Zeznały one, że przed przyjęciem na służbę przechodziły specjalny 3-tygodniowy kurs „obchodzenia się” z więźniami.

Czy reżim gen. Franco zagraża pokojowi świata

Specjalna komisja Rady Bezpieczeństwa zbada sytuację w Hiszpanii

Nowy Jork, 27.4 (PAP) Rada Bezpieczeństwa, na najkrótszym dotychczas posiedzeniu, trwającym zaledwie 12 minut, przyjęła tekst wniosku delegata australijskiego w sprawie hiszpańskiej.

Wniosek, który został uprzednio uzgodniony z delegatami Francji i Polski, zawiera potępienie reżimu gen. Franco, oraz zaleca przeprowa-

dzenie badań, czy sytuacja w Hiszpanii zagraża pokojowi świata.

W tym celu Rada wyłoni komisję, złożoną z 5 członków, która, po zbadaniu sprawy, złoży na plenum sprawozdanie z wskazaniem środków zapobiegawczych.

Następne posiedzenie Rady Bezpieczeństwa odbędzie się w poniedziałek.

Streicher cyniczny aż do konca

Redaktor „Der Stürmer” dumny ze swej „działalności”

Norymberga, 27.4 (PAP) Przeciwiwanie Streichera, znanego żydźwierzcy, redaktora osławionego „Der Stürmer”, przerywane było historycznymi wykrzykiwaniami oskarżonego,

którego prokurator przywoływał do porządku.

Na pytanie, czy się przyznaje do winy, wykrzyknął: „Jestem dumny z mej działalności”.

Ustawy norymberskie przeciwko Żydom — jak twierdzi oskarżony — zostały ogłoszone przez Hitlera bez jego wiedzy i udziału, lecz uważa je oskarżony za słuszne.

omoz odbudowac kraj
u b s k r y b u j a c P P O K

Poprawę stosunków w województwie

wykazał Zjazd Starostów i Inspektorów Samorządowych

(Zakończenie obrad)

W drugim dniu obrad Zjazdu Starostów i Inspektorów Samorządowych okręgu Mazurskiego, który odbył się w Olsztynie, zakończono dyskusję nad sprawozdaniami, złożonymi w dniu poprzednim.

Przemówienie wojewody

Reasumując dyskusję wojewoda mazurski, ob. dr. Z. Robel, podniósł fakt ogólnej poprawy istniejących stosunków na terenie województwa i zapowiedział częstsze wizytacje Starostw. Rozpoczną się one niebawem, a celem ich będzie przede wszystkim ścisła kontrola wykonania zarządzeń.

Podczas wizytacji ob. wojewoda pragnie zetknąć się bezpośrednio z miejscową ludnością, a to w celu dania jej możliwości przedstawienia mu swoich potrzeb i dezyderatów. Wojewoda poleca starostom przekazać majątki t. zw. starościńskie Związkom Zawodowym. Uprzedza, aby podczas wizytacji byli przygotowani do osobistego złożenia mu sprawozdania z wykonania powierzonych im zadań i oświadcza, że podda niektórych funkcjonariuszy Starostw egzaminom, aby przekonać się, jak rozumieją oni i sprawują swe obowiązki służbowe.

Naczelnik Wydziału Samorząd., ob. B. Wiesiołowski, podał do wiadomości uczestników Zjazdu, że na skutek zarządzenia Min. Ziem Odzyskanych wszystkie nieruchomości miejskie, będące pod zarządem T.Z.P., z wyłączeniem pewnych kategorii domów, zamieszkałych przez personele fabryk, tudzież budynków, zajmowanych przez urzędy i instytucje państwowe, mają być przekazane gminom miejskim, które będą nimi administrować z ramienia Państwa.

Kredyty na odbudowę

Nader ważkie zagadnienie kredytów na odbudowę i inwestycje poruszył w swym sprawozdaniu nac. Wydz. Odbudowy inż. Miklaszewski. Z jego sprawozdania podajemy następujące dane:

Ogółem z całego Państwa wpłynęło do Min. Odbudowy wniosków na łączną sumę około 9 miliardów zł., z czego Rada Ministrów zatwierdziła kredyty w wysokości 4 miliardów.

Łączna suma wniosków kredytowych, jakie wpłynęły z naszego województwa, opiewa na czterysta kilkadziesiąt mil. zł. Dotychczas nie wiadomo, w jakiej mierze zostaną one przez władze centralne uwzględnione. Należy liczyć się z tym, że w t. zw. hierarchii potrzeb okręg Mazurski znajduje się na szarym koncu. Otwarcie kredytów, które będą udzielane ratami w minimalnych odstępach

czasu, nastąpi w okresie poświątecznym.

Sprawy Warmiaków i Mazurów

Obszerne sprawozdanie z prac Woj. Wydz. Opieki Społecznej złożył naczelnik, ob. Popłowski. Z jego referatu, wyczerpującego badając wszystkie ważniejsze zagadnienia Opieki Społecznej, dowiadujemy się, że Wydział przystępuje do rozprawienia wśród Warmiaków i Mazurów za pomocą swoich placówek w terenie kredytu, wynoszącego 15 mil. zł., w postaci 250-złotowych zasiłków na zakup artykułów kartkowych.

Zapomogi te będą udzielane na podstawie specjalnych list, obejmujących gromady, a sporządzonych pod kontrolą Rad Narodowych.

Referent zwraca się do starostów, aby dopomogli wydziałowi w opracowaniu planu rozbudowy projektowanej sieci żłobków, sierocińców, domów starców i in. instytucji charytatywnych.

Na zakończenie swego przemówienia ob. Popłowski zaapelował do

uczestników Zjazdu, aby roztoczyli opiekę nad Warmiakami i Mazurami, którzy wciąż jeszcze błędnie utożsamiani są przez ludność napływową — z Niemcami. Zapowiedział akcję odczytową, mającą na celu uświadamianie przesiedleńców i repatriantów, że ludność autochtoniczna jest ludnością rdzennie polską i musi być traktowana na równi z innymi obywatelami Państwa.

Szerzej zagadnienie to omawiał w swym sprawozdaniu naczelnik Wydz. Społ.-Politycznego, ob. W. Jeżewski. Tezy jego referatu z braku miejsca podamy w najbliższym czasie. Z tych samych przyczyn odkładamy do późniejszych numerów referaty delegata Biura Kontroli przy Prezydium KRN, naczelnika Wydz. Przemysłowego, ob. inż. J. Kossa i inspektora Pożarnictwa, mjr. Labno.

Po zakończeniu Zjazdu odbyło się zebranie organizacyjne pracowników samorządowych z terenu całego województwa, na którym wyłoniono Tymczasowy Zarząd Woj. Zw. Zaw. Pracowników Samorządowych i Użyteczności Publicznej. (E)

Bank Polski wraca do kraju

Edward Drozniak mianowany Prezesem

W 1939 r. Zarząd Banku Polskiego w celu usunięcia i uratowania przed najezdzą aktywów Banku Polskiego, a w pierwszej linii zapasu złota, opuścił kraj.

Dzięki wysiłkowi zarówno Zarządu jak pracowników Banku, aktywa Banku zostały uratowane i zdeponowane w krajach sojuszniczych. Działalność Banku na emigracji obejmowała ochronę i rewindykację aktywów i przygotowanie Banku do wszczęcia działalności po ukonczeniu wojny.

Skoro tylko powrót do kraju stał się możliwy, Zarząd Banku Polskiego przeniósł swoje urządzenie do siedziby Banku, tj. do Warszawy. Re-

patriacja aktywów, archiwum i majątku Banku z zagranicy jest w toku.

Na skutek upływu 5-letniej kadencji dotychczasowego prezesa Banku prof. Winiarskiego, został mianowany prezesem Banku Polskiego ob. Edward Drozniak, prezes Narodowego Banku Polskiego. (SAP)

Kongres PPOK w Warszawie

12 maja uroczyste otwarcie subskrypcji

Termin Wielkiego Kongresu PPOK w Warszawie został przesunięty i odbędzie się 12-go maja.

Jak wiadomo w Kongresie brać będą udział przedstawiciele wszystkich komitetów lokalnych, po jednym przedstawicieli z każdego komitetu, na Kongres wiec przybędzie około 6 tysięcy osób.

Jak już donosiliśmy program Kongresu przewiduje przemówienie przedstawicieli Rządu, prezesa Naczelnego Komitetu Obywatelskiego, ob. Po-

Oszczędności w Anglii

London, 27.4. (obsł. wł.). Rząd brytyjski wydał szereg zarządzeń, które doprowadzą do zaoszczędzenia 200 tys. ton pszenicy.

Oszczędności te mają być uzyskane między innymi przez wypiek mniejszych bochenków chleba, oraz zmniejszoną o 15 proc. produkcję piwa.

Po wizycie w Moskwie

Moskwa, 27.4. (PAP). Premier Finlandii Petkala, po kilkudniowej wizycie w Moskwie, powrócił do Helsinek. Wynikiem wizyty jest uregulowanie kilku ważnych spraw.

Związek Radziecki zgodził się na odroczenie zwrotu mienia zrabowanego w czasie działań wojennych.

Załatwiono sprawę korzystania z hydroelektrowni, znajdującej się po stronie Finlandii.

Przegląd prasy

Narady w Paryżu

Prasa stołeczna poświęca wiele uwagi odbywającej się obecnie w Paryżu konferencji „Wielkiej Czwórki“.

Tematem tych narad jak pisze „Kurier Codzienny“ są sprawy wielkiej doniosłości np.:

„niezakończone projekty układów pokojowych z państwami, które brały udział w wojnie światowej przy boku Niemiec: z Włochami, Rumunią, Bułgarią i Węgrami. Sprawa pokoju z Finlandią, oddana do omówienia Wielkiej Brytanii i Związkowi Radzieckiemu, została załatwiona przez uzgodnienie stanowiska obu wielkich mocarstw i może być wniesiona na Konferencję Pokojową bez trudności.

Dalej wspomniana gazeta pisze, że:

Prasa brytyjska stwierdza gotowość rządu brytyjskiego „dołożenia jak najlepszych chęci do doprowadzenia do porozumienia“.

Z całą też słuszością „Kurier Codzienny“ podkreśla, że dla Polski

— rozmowy te mają również wielkie znaczenia, nie tylko z powodów ogólnych — stabilizacji pokoju w Europie, ale ze względu na spodziewane postanowienia w sprawie niemieckiej. W tych sprawach Polska ma wiele do powiedzenia i jej głos powinien być wysłuchany w jakikolwiek bądź sposób. Było by rzeczą głęboko niesłuszną i niebezpieczną, by w sprawach dla nas najbardziej istotnych mogły zapaść jakiekolwiek postanowienia bez naszego udziału. Nie wątpimy, że uczestnicy obrad paryskich zechcą uniknąć takiego precedensu zgodnie z zasadą uszanowania woli każdego państwa, zainteresowanego w kompleksie diskutowanych zagadnień“.

Fi

Statki gdanskie beda zwrócone Polsce

Rząd Polski wystąpił z żądaniem zwrotu statków, które pływały dawniej pod banderą gdańską.

Strony angielska i amerykańska wyraziły już na to swoją zgodę, a ostatnio rząd radziecki również zgodził się na wyłączenie z podlegającej podziałowi niemieckiej floty handlowej wszystkich statków, pływających dawniej pod banderą gdańską.

Zwrot statków gdanskich został więc definitywnie przesądzony na korzyść Polski.

Jak wysłać listy do ZSRR?

Przepisy nowej umowy pocztowo-telegraficznej

Na podstawie umowy pocztowo-telegraficznej między Polską a ZSRR wprowadza się regularną, bezpośrednią i tranzytową wymianę wszelkiego rodzaju zwykłych i poleconych przesyłek listowych oraz listów z podaną wartością.

Adresować należy przesyłki do ZSRR po rosyjsku, albo po francusku lub angielsku. Niezależnie od tego

należy miejsce przeznaczenia przesyłki lub nazwę odnośnej republiki podać również w języku polskim dla ułatwienia pracy w polskich sortowniach.

Wartość przesyłki z podaną wartością nie może przekraczać 1000 franków złotych. W przesyłkach tych nie wolno przysyłać przedmiotów, podlegających opłatom celnym.

piela, komisarza generalnego Pożyczki ob. W. Kościńskiego. Podczas Kongresu nastąpi uroczyste otwarcie subskrypcji PPOK. (SAP)

Repatriacja Niemców

Według danych nadesłanych przez placówki Min. Z. O. do dnia 12 bm. ilość Niemców repatriowanych z Dolnego Śląska wynosiła 143.631 osób, z Pomorza Zachodniego na dzień 9 bm. — 51.930 osób, razem 195.569 osób.

Biorąc pod uwagę, że dziennie wyjeżdża przynajmniej 5 tys. osób, można przyjąć, iż Ziemię Odzyskaną opuściło co najmniej 220 000 Niemców.

Książki nadesłane

Krata — Poli Gojawiczyńskiej.

Okres sześciolletniej okupacji i związane z nią przeżycia, zbyt głębokie wycisnęły piętno w naszych duszach, by dzisiejsza polska, powojenna literatura nie była ich echem.

Do czołowych książek, wiernie malujących nasze cierpienia i walki należy „Krata“ Gojawiczyńskiej. Wznieście na Pawiaku, gdzie w jednej celi, przeżywają wspólne, ostatnie chwile, kobiety z inteligencji i kobiety z ludu, oddane jest z przejmującą prawdą.

„Krata“ to poważna pozycja w dziele literackim, popularnej antorki „Dziewcząt z Łowolipek“.

Lasy — bogactwo ziemi mazurskiej

zapewniają należyty rozwój gospodarezy województwa

Powierzchnia lasów okręgu Mazurskiego wynosi około 400 tys. ha. Stanowi to 19 proc. ogólnej powierzchni. Rozmieszczenie lasów nie jest równomierne. Największą leśnością charakteryzują się południowe powiaty okręgu, w których lasy ciągną się nieprzerwanym pasem.

Poza północną częścią okręgu Mazurskiego, w której przeważają lasy świerkowe, sosna jest głównym gatunkiem lasów okręgu, dając nam drewno znakomitej jakości. Wyjątkową sławą, na miarę już nie miejscową, ale ogólnie światową, cieszy się od wieków sosna, pochodząca z lasów położonych na północ od Ostródy. W handlu międzynarodowym sosna ta znana była pod nazwą «bois de Tebre».

Ostatnia wojna, która poczyniła kolosalne spustoszenia w lasach Polski centralnej, nie spowodowała tu dużych strat. Dlatego też dzisiaj okręg Mazurski szczyć się może najpiękniejszymi lasami, jakie znajdują się na ziemiach Polski.

Roczna produkcja masy drzewnej w lasach mazurskich wynosi około 1.200 tys. m. sześć.

Gdybyśmy chcieli tę ilość załadować na zwykłe towarowe wagony kolejowe, użyć musielibyśmy do tego celu około 40 tys. wagonów.

Przed wojną na obszarze obecnego okręgu Mazurskiego przemysł drzewny

był bardzo rozbudowany. Samych tartaków znajdowało się tu około 400.

Spośród tej ilości znaczna część została zupełnie zniszczona w czasie wojny, a część uszkodzona. Wiele maszyn zostało wywiezionych. Zostały jednak poważne podstawy do odbudowania przemysłu tartaczno do rozmiarów wystarczających dla przetarcia miejscowego materiału tartaczno. I z możliwości tych nie wolno nam rezygnować.

Obok przemysłu tartaczno istnieją doskonałe możliwości dla rozwoju przemysłu papierniczego, meblarskiego, fabryk celulozy, płyt pilśniowych, sklejk, fornierów, dla

wyrobu których znajduje się doskonała olsza i brzoza fornierowa, istnieją doskonałe możliwości dla rozwoju rękodzielnictwa i wielu innych gałęzi gospodarczych, mogących dać dobre zarobki wielu dziesiątkom tysięcy ludzi.

Wobec braku innych bogactw naturalnych w okręgu Mazurskim, lasy ze swymi zasobami surowcowymi wysuwają się na pierwszy plan miejscowej polityki gospodarczej. Lasy mazurskie, dając surowiec pierwszorzędnej jakości, zapewnią mogą należyty rozwój gospodarezy okręgu.

T. M.

Wszyscy subskrybujemy PPOK

Wojsko — Artysci — Kolejarze

Wojsko Polskie, stacjonowane w naszym okręgu, postanowiło oddać na PPOK jednomiesięczne swe uposażenie, co stanowi łącznie kwotę 1,5 miliona zł.

Artysci Teatru im. St. Jaracza postanowili oddać na ten cel jedno

miesięczną pensję w sumie 293.000 zł

Jak nas informują nieoficjalnie czynnik, zbliżone do Zw. Zaw. Kolejarzy, pracownicy Kolei stają do szlachetnej rywalizacji w dziele odbudowy Ojczyzny przez wydatny udział w akcji subskrypcyjnej.

Wyscig pracy

Osiągnięcia ZEOM-u na dzień 1-go maja

Załoga Zakładów Zjednoczenia Energetycznego Okręgu Mazurskiego, pragnąc dołączyć się do wysiłku zbiorowego, przyczyniającego się do

uświetnienia «Święta Pracy», zobowiązuje się do przyspieszenia prac, mających podstawowe znaczenie dla organizmu gospodarczego naszego Narodu.

Na dzień 1 maja ZEOM pragnie oddać do użytku następujące urządzenia elektryczne:

1) Uruchomienie 102-kilometrowej linii 60.000 volt, łączącej Olsztyn z Elblągiem.

2) Uruchomienie pozostałego dziesiątego odcinka 15 KV z rozdzielni Trauzig.

3) Uruchomienie turbozespołu 1200 KVA elektrowni w Elblągu.

Hasło wysiłku zbiorowego, rzucone przez pracowników ZEOM'u, winno być podjęte przez cały świat pracy.

Nowe placówki PZZ

Na terenie województwa olsztyńskiego sieć placówek Polskiego Związku Zach. stale się powiększa.

Ostatnio zorganizowano obwody w Luczanach i Pasłęku, koło w Braniewie, koła pracowników sądowych, pracowników spółdzielczych i pracowników skarbowych w Olsztynie.

(ZAP)

Ogłoszenie o przetargu nieograniczonym

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Olsztynie ogłasza przetargi nieograniczone na wykonanie niżej wymienionych robót w odbudowywanej części budynku mieszkalnego w Olsztynie przy ul. Limanowskiego Nr. 22.

1) instalacji centralnego ogrzewania.

2) instalacji wodociągowej — kanalizacyjnej.

Z bliższymi warunkami zapoznać się można w D. O. K. P. w Olsztynie Wydział Drogowy pok. Nr. 241a, gdzie też można otrzymać słupe kosztorysy. Na każdą z wymienionych robót należy składać osobną ofertę.

Oferty w podwójnych kopertach (wew. koperta zalakowana) nie ujawniających oferentów, składać do skrzynki ofert w gmachu D. O. K. P. w Olsztynie do dnia 2 maja 1946 r. do godz. 12-ej, o której to godzinie nastąpi otwarcie ofert. Do każdej oferty winien być dołączony kwit kasy Dyrekcyjnej na wpłacone wadium przetargowe w wysokości 2% od sumy oferowanej w zaokrągleniu do pełnych setek.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta względnie unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

577-1

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Olsztynie.

Zebrań członków Spółdz. „Mazur”

W niedzielę dnia 28 bm. o godz. 11-ej w sali Teatru im. St. Jaracza w Olsztynie, odbędzie się walne zebranie członków Spółdzielni Spożywców „Mazur”.

Zbiórka uliczna „Caritasu”

W ramach Tygodnia Miłosierdzia, w niedzielę, 28 bm. odbędzie się zbiórka uliczna, przeprowadzona przez „Caritas” na rzecz najbiedniejszych.

Początek w święta majowe

Dnia 1 i 3 maja b. r. urzędy pocztowe będą czynne tylko w dziale telekomunikacyjnym (telefon, telegraf).

Poranek filmowy

W niedzielę, o godz. 11, w kinie „Polonia” wyświetlony będzie film prod. amerykańskiej «Czarny Księżyc». Bilety do nabycia w OM TUR i kasie kina.

Dzisiaj wieczorem

Teatr im. St. Jaracza

O godz. 20-ej komedia «Jan».

Kino „Polonia”

„Grzesznicy bez winy”

Kino „Mazur”

Film polski „Strachy”.

1 MAJ

święto ludu pracującego miast i wsi

W słońcu Rastemborka

Od specjalnego wysłannika „Wiadomości Mazurskich”

Rastembork. Wielkanoc 1946 r.

Może dlatego, że jest Wielkanoc, że jest wiosna, że ludność tłumnie uczestniczy w procesji rezurekcyjnej — Rastembork jest jakgdyby rozświetlony i jasny.

Nawet zniszczone dzielnice nie rażą dziś swoją tragiczną szpetotą, a już centrum miasta ma wygląd prawie wielkomiejski i niemal reprezentacyjny.

Ludność? Ano repatrianka, „założona” wieś, która „antiquo modo” na wozach, pamiętających niedawne jeszcze oszmińskie czy postawskie drogi, przybywa do kościołów urozyście, rojno i gwarno.

Samych ślubów w przeciągu półgodziny naliczyliśmy cztery...

Miasto, jak się już rzekło, przeziębione jest słońcem — i opty-

zmem.

Tu i ówdzie remonty zniszczeń, bałwość o czystość chodników i ulic.

Ale — w zakamarkach miast, wśród ruin spotykają przybysza nieufne, zło i porzucenie.

Chodzą niemki — i starsze dzieci niemieckie.

Jest to duży dysonans w życiu Rastemborka.

Ktoś przy zamkowym murze zasa-

.....

Rozpowszechniajcie

Wiadomości Mazurskie

dził fiołki — wysoko nad miastem, nad dużym społemowskim młynem, nad pięknym gmachem powiatowego urzędu PUR.

Idziemy Korszyńską i 1-go Maja — duże kamienice, zasobnie wyglądające sklepy, kwiaty na balkonach i w oknach.

Napotykam młodzież w wieku szkolnym — korzysta ona z ferii świątecznych i ciepła — przy gmachu jakiejś szkoły bawi się w piłkę nożną gromada roześmianych chłopców.

Również wesoło brzmi harmonia w barakach punktu etapowego — niedawno przybyli repatrianci z dalekich Dukasz urządzają sobie tradycyjne święcone.

Powiat jest już naogół zasiedlony, jednak, według miarodajnych głosów

Przed Tygodniem Ziem Odzyskanych

W związku z przypadającym od dnia 2 do 9 maja Tygodniem Ziem Odzyskanych — odbyło się wczoraj posiedzenie Organizacyjnego Komitetu Wykonawczego, na którym wyłoniono sekcje i przedyskutowano szczegóły programu lokalnego.

Na czele Komitetu stanął dyr. Pietrzak-Pawłowski, sekcję imprezową objął przedstawiciel Teatru im. St. Jaracza, propagandowo-prasową red. J. Wilnowski i sekcję finansowo-zbiórkową red. Kwiatkowski. (per)

ZARZADZENIE

Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 kwietnia 1945 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej w sprawie przeprowadzenia przymusowych szczepień ochronnych przeciw durowi brzuszemu zarządzam, co następuje:

- 1) W okresie od dnia 20 kwietnia 1946 r. do dnia 15 lipca 1946 r. wszystkie osoby, urodzone w latach od 1886 roku do 1941 roku włącznie, zamieszkałe lub czasowo przebywające na terenie województwa Mazurskiego, podlegają szczepieniu ochronnemu przeciwko durowi brzuszemu.
- 2) Organy Samorządu Terytorialnego w myśl par. 4 wyżej podanego rozporządzenia obowiązane są dostarczyć odpowiednich pomieszczeń dla punktów szczepień, środków lokomocji i pomocniczego personelu dla rejestracji i utrzymania porządku.
- 3) Dowodem dopełnienia obowiązku przymusowego szczepienia ochronnego jest:
 - a) zaświadczenie lekarza szczepiącego, wydane na blankiecie Nadzwyczajnego Komisariatu do Walki z Epidemiami, opatrzone podpisem lekarza urzędowego i pieczęcią okrągłą Starostwa Powiatowego, lub
 - b) świadectwo zwolnienia od szczepień, wystawione na blankiecie adnotacją «zwolnienie», opatrzone pieczęcią okrągłą i podpisem lekarza urzędowego (powiatowego).
- 4) Przymusowemu szczepieniu ochronnemu w roku bieżącym nie podlegają osoby, które przedstawiają zaświadczenia:
 - a) że zostały zaszczepione w okresie 6 miesięcy, poprzedzających datę rozpoczęcia szczepień,
 - b) że w ciągu ostatnich 10 lat przebyły dur brzuszny,
 - c) stwierdzające istnienie przyczyn, uniemożliwiających szczepienie, jak: zynna gruźlica, ostre choroby zakaźne, ostre schorzenia nerek, zapalenie woreczka żółciowego, niedomoga serca, ciąża.
- 5) Osoby, zaszczepione w okresie 8 do 12 miesięcy przed terminem tegorocznych szczepień, podlegają szczepieniu jednokrotnemu, wszystkie zaś pozostałe podlegają szczepieniu dwukrotnemu w odstępie tygodniowym,
- 6) Szczepienia odbywają się wyłącznie w urzędowych punktach szczepień, podanych do wiadomości ludności przez Lekarzy Powiatowych. Zarówno szczepienia (łącznie z zaświadczeniem o szczepieniu), jak i badanie lekarskie, mające na celu zwolnienie od szczepień (wraz z odpowiednim świadectwem) są bezpłatne.
- 7) Po upływie terminu przymusowych szczepień ochronnych do szkół, zakładów wychowawczych, jak również do pracy w urzędach, instytucjach i przedsiębiorstwach państwowych, samorządowych, oraz prywatnych przyjmowane mogą być tylko te osoby, które przedstawiają świadectwa o dokonanej szczepieniu ochronnym przeciw durowi brzuszemu, względnie o zwolnieniu od obowiązku szczepienia.
- 8) Winni przekroczenia przepisów niniejszego zarządzenia, jak również winni przeciwdziałania akcji przymusowych szczepień ochronnych przeciw durowi brzuszemu, o ile czyn ich jest zagrożony surowszą sankcją z mocy innych przepisów prawnych, podlegają karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3000 zł. lub jednej z tych kar.

Orzecznictwo tych spraw należy do władz administracji ogólnej I instancji.

Nadzwyczajny Komisarz do Walki z Epidemiami
dr. KONRAD ZEMBRZUSKI

(576)

Ogłoszenie przetargu na dzierżawę jeziora

Państwowe Leśnictwo Rewirowe Ryn wydzierżawi w drodze przetargu pisemnego prawo rybołówstwa i użytkowania trzciny na jeziorze śródlęsnym okręgu Mazurskiego, a mianowicie:

jezioro „Skonat“ o pow. 10 ha, pow. Luczany.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na jezioro Skonat“ należy składać w tut. Leśnictwie Rewirowym Ryn w m. Rynie ul. Magistracka Nr. 1 do dnia 30 kwietnia 1946 r. godz. 11-ta. O godz. 12-iej nastąpi otwarcie nadesłanych ofert w obecności ewentualnie przybyłych oferentów.

W ofercie należy wymienić nazwę jeziora oraz wysokość oferowanego czynszu dzierżawnego w kg. ryby wyborowej z 1 ha lustra wody w stosunku rocznym. Równocześnie musi oferent w swej ofercie napisać, że warunki przetargu i dzierżawy są mu znane i poddaje się im w zupełności.

Odnośnie złożonej oferty musi oferent opłacić w kasie Leśnictwa wadium w wysokości 10% oferowanego rocznego czynszu dzierżawnego. Wadium to jest zwrotne w razie odmówienia oferty, w razie zaś przyjęcia jej zostanie zatrzymane jako kaucja za zawartą umowę bez oprocentowania. Warunki dzierżawy można przeglądać w biurze Leśnictwa względnie w Dyrekcji Lasów w Olsztynie w Biurze Użytków Ubocznych i Gospodarstw Nieleśnych, pokój Nr. 41, w dni powszednie, w Leśnictwie w czasie od 9 — 12-iej, w Dyrekcji Lasów od godziny 10 do 12-iej.

Wyniki przetargu podlegają zatwierdzeniu przez Dyrekcję Lasów w Olsztynie, która zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, oraz unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i jakichkolwiek odszkodowań z tego tytułu.

Leśniczy Państwowy:
(—) Gajewski Władysław 578-1

Przed obchodem „Dnia lasu“

Jutro, w niedzielę, obchodzimy tradycyjnym zwyczajem »Dzień lasu«.

O godz. 8 nastąpi zbiórka uczestników we własnych instytucjach, skąd poszczególne szkoły, urzędy, organizacje udadzą się do kościoła św. Jakuba.

Po uroczystym nabożeństwie ulicami 1 Maja, Partyzantów, wiaduktem kolejowym i Aleją Wojska Polskiego przejdzie pochód na miejsce zburzonego pomnika plebiscytowego.

W pochodzie wezmą udział w g. kolejności: szkoły powszechne, średnie, wyższe, następnie orkiestra i oddziały wojskowe, harcerstwo, straż ogniowa, szkoły leśne i leśnicy, organizacje społeczne i polityczne, przedstawiciele władz i urzędów i pracownicy Dyr. Lasów.

O godz. 11 nastąpi zasadzenie „dębu

SPORT

KS „Społem“ —

WKS 11 pp

Jutro, na Stadionie Miejskim przy Al. Wojska Polskiego, zostanie rozegrany mecz piłkarski z cyklu rozgrywek o mistrzostwo okręgu między KS „Społem“ i WKS 11 pp.

Początek meczu o godz. 13. Wstęp 20 i 10 zł.

Związek

Uczestników Walki Zbrojnej
Zarząd Wojewódzki

wzywa wszystkich członków o wzięcie udziału w obchodzie święta 1-go maja. Zbiórka wszystkich członków w dniu 1-go maja przed Ratuszem o godz. 8 rano.

Jednocześnie zwracamy się z apelem by wszyscy b. kombatancki rejestrowali się do Związku w Wojewódzkiej Komendzie MO u ppor. Kramka J. (581)

OGłoszenie PRZETARGU NA DZIERZAWĘ JEZIOR

Nadleśnictwo Państwowe Kiszbork, gmina Zalewo, powiat Morąg, wydzierżawi w drodze przetargu pisemnego prawo rybołówstwa i użytkowania trzciny na jeziorach śródlęsnym okręgu Mazurskiego a mianowicie:
Gross Rotzung (Rozlewo) pow. 221:3 ha, Klostock (Mrocze) pow. 820 ha, Bensee (Leśna) pow. 150 ha, Gemben 26 ha, Daniele 18 ha, Zduńskie 7 ha, Twaruzek 6,5 ha.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem »Przetarg na jezioro... (nazwa jeziora) należy składać w tut. Nadleśnictwie Państwowym Kiszbork do dnia 30 kwietnia 1946 r. godz. 11-ta. O godz. 12-tej nastąpi otwarcie nadesłanych ofert w obecności ewentualnie przybyłych oferentów.

W ofercie należy wymienić nazwę jeziora oraz wysokość oferowanego czynszu dzierżawnego w kg. ryby wyborowej z 1 ha lustra wody w stosunku rocznym. Równocześnie musi oferent w swej ofercie napisać, że warunki przetargu i dzierżawy są mu znane i poddaje się im w zupełności.

Wyniki przetargu podlegają zatwierdzeniu przez Dyrekcję Lasów w Olsztynie, która zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, oraz unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i jakichkolwiek odszkodowań z tego tytułu.

Odnośnie złożonej oferty musi oferent wpłacić w kasie Nadleśnictwa wadium w wysokości 10% oferowanego rocznego czynszu dzierżawnego. Wadium to jest zwrotne w razie odmówienia oferty, w razie zaś przyjęcia jej zostanie zatrzymane jako kaucja na zawartą umowę bez oprocentowania. Warunki dzierżawy można przejrzeć w biurze Nadleśnictwa względnie w Dyrekcji Lasów w Olsztynie w Biurze Użytków Ubocznych i Gospodarstw Nieleśnych, pokój Nr. 41, w dni powszednie, w Nadleśnictwie w czasie od godz. 8-iej do 15-iej, w Dyrekcji Lasów od godz. 10-iej do 12-iej.

wolności“ przy czym wygłoszone będą okolicznościowe przemówienia.

Uroczystości oficjalne zostaną zakończone ogólną wycieczką młodzieży szkolnej do lasu podmiejskiego, gdzie odbędą się gry i zabawy na wolnym powietrzu.

OGłoszenia

DROBNE

CENTRA—szprychy, łańcuchy, klej do rowerów, anody, baterie, żarówki oświetleniowe—stałe na składzie. Przedstawicielstwo na Warmię i Mazury, Zbigniew Małski, Toruń, Król. Jadwigi 7. (566-2)

„RYBAK“ sieci — haczyki — sznury — buty gumowe. — Poczta — Gdynia, Świe-tojańska 47. (568-8)

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Ciechanów na nazwisko Gutowski Stanisław urodz. 14/IV 1913 r. w Krasnosielcu, powiat Maków Mazowiecki. (575-1)

CENTRALA Produktów Naftowych poszukuje magazyniera oraz praktykantów; zgłoszenia — ul. Franciszkańska 1. (580-8)

RUTYNOWANY buchalter-bilansista przyjmie pracę w godzinach popołudniowych lub stałą. Zgłoszenia kierować Administracji „Wiad. Mazurskie“ pod buchalter. (582)

UNIEWAZNIAM zagubioną legitymację służbową Nr. 15 wystawioną przez Dyr. Lasów Państwowych w Olsztynie na nazwisko Zieliński Antoni ur. 3/5 1898 r. w m. Gniewkowiec pow. Inowrocław. (583)

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie pochodzenia polskiego, wydane przez zarząd miasta Wartemborka Nr. 43 na nazwisko Robert Jan oraz Nr. 41 na nazwisko Robert Maria. (584)

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę szacunkową gospodarstwa z za Bugą pow. Lidz. gm. Werenów oraz kartę osiedleńczą i ewakuacyjną na nazwisko Eljaszewicz Józef zamieszkały w pow. Morąg, gm. Lubieniew. (585)

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie tymczasowe pochodzenia polskiego Nr. 5.79/45 wydane przez urząd gminy Dywity na nazwisko Marii Hirszberk. (586)

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. św. Barbary 1. Telefon Nr. 190. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redaktor Naczelny: Wł. Mroczkowski. Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 10 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Społem“ w Olsztynie.

CENY OGłosZEN: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe przetargi i nekrologi: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA: 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. Prenumeratorki otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu. Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo narazie nie wychodzi.